

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
1.2 Kar	FIZIKA
1.3 Intézet	A MAGYAR TAGOZAT FIZIKA INTÉZETE
1.4 Szakterület	INTERDISZCIPLINÁRIS
1.5 Képzési szint	MESTERI
1.6 Szak / Képesítés	TUDOMÁNY

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS A MEGISMERÉS FEJLŐDÉSE					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve		LÁZÁR ZSOLT-IOSIF					
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve		LÁZÁR ZSOLT-IOSIF					
2.4 A laboratóriumi gyakorlatért felelős tanár neve		-					
2.5 Tanulmányi év	2	2.6 Félév	3	2.7 Értékelés módja	V	2.8 Tantárgy típusa	K

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám:	3	melyből:					
3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2	3.4 laboratóriumi gyakorlat	0		
3.5 Tantervben szereplő össz-óraszám		42	melyből:				
3.6 előadás	28	3.7 szeminárium	28	3.8 laboratóriumi gyakorlat	0		
A tanulmányi idő elosztása:							óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása							60
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás							14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása							47
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)							3
Vizsgák							2
Más tevékenységek:							0
3.9 Egyéni munka össz-óraszama	126						
3.10 A félév össz-óraszama	184						
3.11 Kreditszám	7						

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	nincs
4.2 Kompetenciabeli	természettudományos alapismeretek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	tábla, projektor
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	tábla
5.3 A laboratóriumi gyakorlatok lebonyolításának feltételei	--

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C1. A fizika törvényeinek és elveinek, illetve az alkalmazott mérnöki tudományok elméleti alapjainak megfelelő azonosítása és használata. C2. Adatelemző és adatfeldolgozó szoftvercsomagok és informatikai rendszerek használata. C3. Fizika feladatok adott feltételek mellett történő megoldása, numerikus és statisztikai módszerek segítségével. Tudományos kutatást támogató tevékenységek biztosítása. C4. Fizikai ismeretek alkalmazása úgy kapcsolódó területekről származó feladatokban, mint megszokott laboratóriumi eszközökkel végzett kísérletek esetén. A szokványos laboratóriumi és ipari eszközök használata kísérleti jellegű kutatásban. C5. Oktató, tudományos és népszerűsítő jellegű információk elemzése és kommunikálása a fizikában. Szoftverek és virtuális eszközök fejlesztése és használata fizikai feladatok megoldásában. A műszaki fizika, a szakmódszerek és az eszköztár felhasználása termelési, tanácsadási és folyamatkövetési tevékenységekben. C6. Fizikai kérdések interdiszciplináris megközelítése. Szakesszközök tervezési, gyártási és karbantartási folyamatait lebonyolító egységek összehangolása és vezetése.
Transzverzális kompetenciák	CT1. Szakmai feladatok hatékony és felelősségteljes ellátása a deontológiai jogszabályok betartásával. A szerzői jogok, a termék tanúsítási módszertan és a szakmai etika elveinek, előírásainak és értékeinek törvényes kereteken belüli alkalmazása a saját precíz, hatékony és felelősségteljes munkastratégiákban. CT2. Csatamunkában való hatékony részvétel különböző beosztásokban. A szakmai szerepek és felelősségek mon belüli azonosítása, hatékony kommunikációs technikák alkalmazása, illetve csatamunkában való hatékony részvétel különböző beosztásokban. CT3. Az információk, a kommunikációs források és a szakmai képzések hatékony felhasználása úgy anyanyelven, mint idegennyelven is. Továbbtanulásra való lehetőségek felismerése, az erőforrások és a tanulási technikák kamatoztatása a szakmai előmenetel érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tudományt mint folyamatot vizsgálni és annak iskolai oktatására használható kérdéseket, megközelítéseket elsajátítani.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Áttekintést adni azokra a folyamatokra melyek az idők során befolyásolták a tudomány fejlődését. A tudományos gondolkodás és kutatás alapjait adó mechanizmusok megértése. A tudományok, művészet, vallások, áltudományok és más típusú ismeretek közötti különbségek azonosítása. A legújabb kutatási irányok bemutatása a jelenkori tudományokban. A hallgatók felkészítése az érdeklődő iskolás diákok lehetséges kérdéseire.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A tudomány jellemzői. A tudománytörténet jelentősége.	Számítógépről kivetített és/vagy klasszikus	

Filozófia és természettudományok az ókorban.	előadás, szemléltetés, magyarázat, problematizálás	
Ókori matematika és biológia		
A középkor fizikája I.		
A középkor fizikája II. Matematika, kémia és biológia középkorban.		
Matematika, kémia és biológia középkorban II.		
Modern tudományok kora I.		
Modern tudományok kora II.		
A XX. század tudománya I.		
A XX. század tudománya II.		
A mai tudományos világszemlélet.		
Kutatás a XXI. században		
Tudomány és fikció. Áltudományok.		
A tudomány határai. Vallás és tudomány.		

Könyvészet

- [1] J.D. Bernal: *Stiinta în istoria societatii*, Editura Politica, Buc. 1964
- [2] K. Simonyi: *A fizika kultúrtörténete*, Akadémiai Kiadó, 5. kiadás, Budapest 2011
- [3] I. Stewart: *A végtelen megszelídítése (Taming the Infinite: The Story of Mathematics)*, Helikon Kiadó, Budapest 2008
- [4] R. Dawkins: *A vak óraszmester (The Blind Watchmaker)*, Kossuth Kiadó, 2011
- [5] P. Radetsky: *Láthatatlan betolakodók (The Invisible Invaders)*, Magyar Könyvklub, Budapest 1999
- [6] K. Kis: *Általános geofizikai alapismeretek (Cunostinte generale de geofizica)*, ELTE Eötvös Kiadó 2007
- [7] J.D. Barrow: *A világegyetem születése (The Origin of the Universe)*, Kulturtrade Kiadó, Budapest 1994
- [8] P. Davies: *Az utolsó három perc (The Last Three Minutes)*, Kulturtrade Kiadó, Budapest 1997
- [9] S. Hawking: *Az idő rövid története (A Brief History of Time)*, Akkord Kiadó, Budapest 2003
- [10] R. Penrose: *A császár új elméje (The Emperor's New Mind)*, Akadémiai Kiadó, Budapest 1993
- [11] Richard Dawkins: *Szivárványbontás (Unweaving the rainbow)*, Vince Kiadó, Budapest 2001
- [12] J.D. Barrow: *Limitele stiintei. Stiinta limitelor*, Editura Tehnica, Bucuresti 1999
- [13] P. Davies: *Isten gondolatai (The Mind of God)*, Kulturtrade Kiadó, Budapest 1996
- [14] J.M. Templeton: *Evidence of Purpose*, Templeton Foundation Press 1994
- [15] V.I. Arnold: *Metodele matematice ale mecanicii clasice*, Ed. St. Enciclopedica, Bucuresti 1980
- [16] I. Asimov: *A biológia rövid története*, Gondolat Könyvkiadó (1972)
- [17] Lázár Zsolt József: *Tudománytörténet és a megismerés fejlődése (elektronikus jegyzet)*

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az előadásokon elhangzottak megbeszélése egyéni meglátások alapján. Az oktatásban is alkalmazható tudománytörténeti szempontból jelentős egyszerűbb matematikai, fizikai, stb. feladatok tárgyalása. A hallgatók által egy választott nagyobb témakör bemutatása. Tudománytörténeti multimédiás anyagok megtekintése/meghallgatása.	Egyéni munka, Megbeszélés	

Könyvészet Lásd az előadások könyvészetét		
8.3 Laboratóriumi gyakorlatok	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Könyvészet		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

a tantárgy célkitűzések felállításánál, annak tartalmi tervezésénél és a sikeres teljesítési feltételek megadásánál az iskolai oktatás és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem földrajzi szomszédságában és vonzáskörében található tudományegyetemek (Universitatea Bucureşti, Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iaşi, Eötvös József Tudományegyetem Budapest, Debreceni Tudományegyetem, stb.) tanterveit és tananyagait, illetve a kutatóintézetek (Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Tehnologii Izotopice și Moleculare INCDTIM Cluj-Napoca, stb.) és a különböző magáncégek vagy magánvállalatok (Evoline, Codespring, Emerson, stb.) munkapiaci igényeit vettük figyelembe

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Félév végi vizsga	1 órás írásbeli vizsga elméleti	50%
	Választott témában írott dolgozat, Wikipédia oldal és bemutató	Bemutató (15%), wiki oldal (10%) és dolgozat (15%) kiértékelése	45%
10.5 Szeminárium	Jelenlét és aktív részvétel		5%
10.6 Laboratóriumi gyakorlatok	--		
10.7 A teljesítmény minimumkövetelményei: leadott dolgozat, bemutató, 50% pontszám a vizsgákon			

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

Laboratóriumi gyakorlat felelőse

Kitöltés dátuma

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató
